

[Socialministeren.]

eller mindre, altså nedlægge ca. 3.600 heltidsstillinger svarende til en offentlig besparelse på 87 mill. kr.

For at sikre en gennemførelse af besparelsen med den størst mulige hensyntagen til børnene og personalet, indledte socialministeriet umiddelbart efter 30. april 1975 forhandlinger med kommunerne og personaleorganisationerne. De regelsæt, der efter disse forhandlinger nu regulerer daginstitutionsområdet, indeholder imidlertid andet end nye regler for personalenormeringen. I denne forbindelse er de principper for arbejdstilrettelæggelsen i daginstitutionerne, der er beskrevet i ministeriets vejledning af 12. juni 1975, af afgørende betydning. Det må her fremhæves, at der er tale om principper for arbejdstilrettelæggelsen i institutionerne både under og efter besparelsernes gennemførelse.

Vejledningen stiller f. eks. krav til den personalemæssige dækning. Gennem institutionernes arbejdsplan må i videst muligt omfang sikres, at der i hele åbningstiden er mindst 2 medarbejdere til stede for hver gruppe, og at der til hver børnegruppe normalt er knyttet 2 medarbejdere. Vejledningen udtaler i øvrigt herom, at den ene af disse medarbejdere skal være uddannet som pædagog eller dog være en medarbejder, der varetager ganske tilsvarende funktioner.

At få disse krav opfyldt efter besparelsernes gennemførelse kræver først og fremmest medvirken fra institutionens leder, men lederen lades ikke i stikken, idet den samme vejledning anviser, hvorledes arbejdstilrettelæggelsen kan gennemføres. Jeg vil godt nævne nogle situationer:

Institutionens arbejdsplan må selvfølgelig lægges således, at der tages hensyn til forskelle i børnenes fremmøde i løbet af dagen, herunder kan der — hvad jeg finder pædagogisk forsvarligt — på tidspunkter af dagen, hvor der kun er få børn, gives adgang til at sammenlægge børnegrupperne.

Hertil kommer, at institutionens leder i langt videre udstrækning, end det hidtil har været tilfældet, må og skal indgå i arbejdet med børnegrupperne. Dette er muliggjort ved den del af besparelserne, der sædvanligvis betegnes som centralisering af administrationen, hvorved det er tilstræbt at overføre lederens daglige opgaver af administra-

tiv karakter til de kommunale administrationer.

Endelig foretages i vejledningen en prioritering af personalets arbejdsopgaver. Synspunktet er, at personalet først og fremmest skal tage sig af børnene, og at personalet kun skal tage sig af andre opgaver som f. eks. samtaler med forældrene eller kontakt med andre myndigheder, hvor det er muligt uden at tilsidesætte arbejdet i børnegrupperne. For den almindelige institution behøver besparelserne på denne baggrund derfor ikke at betyde en forringelse af den pædagogiske standard set i forhold til den tidligere godkendte pædagogiske standard.

For institutioner med godkendt lørdagsåbning, men uden lørdagsåbning, kan der dog være tale om en standardnedgang, idet institutionerne kan have overført personale-timer fra lørdage til ugens 5 første dage. For disse institutioner betyder den almindelige lørdagslukning, at institutionerne i princippet nu får den pædagogiske standard, som institutionerne ville have haft, hvis de oprindelig var blevet normeret uden lørdagslukning.

Der er imidlertid også en lang række institutioner, der ikke kan betegnes som almindelige institutioner, men også dette forhold var man opmærksom på, da gennemførelsen af besparelserne blev forhandlet med kommunerne og personaleorganisationerne. De nye normeringsregler har to bestanddele. For det første nogle tabelnormeringer for de forskellige institutionstyper, der ud fra samme normeringsformel som tidligere anvendt af socialstyrelsen for det pædagogiske personale er korrigeret for lørdagstimmernes vedkommende og for arbejdstidsnedsættelsen 1. december 1974. Men for samtlige institutioner rummer de nye normeringsregler en bestanddel til. Jeg tænker her på bestemmelsen om, at kommunalbestyrelsen kan forøge normeringen efter de almindelige regler, hvor der foreligger særlige omstændigheder.

Kommunerne har imidlertid længe været tilbageholdende med at meddele dispensationer. Heri er der på det sidste sket en ændring. Alligevel mener jeg, der må sættes ind på dette punkt, og jeg har da også i de seneste måneder ført forhandlinger med det formål at sikre, at folketingets beslutning om besparelser på daginstitutionsområdet